

מיסוי בפרישה והרפורמה שבדרך

קובי יתח

יום עיון עוקץ מערכות
מכון מופ"ת 19/12/2011

פטור ממס לגימלאים

בפקודה ישנם שני סעיפי פטור שמטרתם הפחתת המס החל על קצבה שמקבל יחיד.

קצבה מוגדרת הכנסה חייבת לפי סעיף 2(5) לפקודה גם אם נרכשה מכספים פרטיים.

סעיף 9א – מתייחס לקצבה מאת מעביד, קופת גמל או קצבת אכ"ע מוגבל ב- 35% מקצבה מזכה עד לסך 7,990 ₪. או פטור על הקצבה המוכרת. הזכאות מושפעת מנוסחת שילוב.

סעיף 9ב – פטור ללא תקרה עד 35% מקצבה אחרת שסעיף 9א אינו חל עליה.

"קצבה מזכה"

**חלק מקצבה שאינו עולה על 7,990 ₪ לחודש
(בשנת 2011).**

מתייחס לקצבות הבאות:

1. תקציבית ממעביד.

2. מקופת גמל לקצבה

3. מתוכנית אכ"ע

"קצבה מוכרת"

חלק מקצבה המשולמת מפוליסת קצבה או
מקרן פנסיה חדשה, והנובע מהתשלומים
הבאים:

- סכומים שחויבו במס בידי העובד במועד ההפקדה לפי סעיף 3(ה) לפקודה
- סכומים שהמפקיד לא היה זכאי בגינם לניכוי לפי סעיף 47 לפקודה כגון:
 - חלק העובד כעמית שכיר
 - הפקדת עמית עצמאי מעל לסכום המעניק ניכוי לפי סעיף 47

הפטור והזכאים לו

- הפטור הנו בשיעור של 35% * מהקצבה המזכה (2,797 ₪) או כל הקצבה המוכרת – לפי הגבוה!
- הזכאים לפטור -
 - גיל 60 (קצבה מוכרת בלבד)
 - מי שהגיע לגיל פרישה (67 לגבר, 64 לאשה)
 - שאירים
 - נכה בשיעור 75% לצמיתות
- *הפטור יתעדכן בהדרגה עד 2025 ל - 67%

"נוסחת השילוב"

קבלת מענק פרישה + קצבה:

- אם הפורש קיבל מענק פרישה לאחר קבלת הקצבה, או בתוך 15 שנים שלפני תחילת תשלום הקצבה, יש לקבוע את הפטור המגיע לקצבה לפי נוסחת השילוב, כדלקמן:
- מענק פטור לכל שנה (בהתאם למנגנון ההפחתה בחוק) = סך המענק הפטור לפי סעיף 9(א7) לפקודה, מחולק בסך שנות העבודה שבגינו נתקבל
- הסכום הכולל = המענק הפטור לכל שנת עבודה, בצירוף סכום הקצבה המזכה החודשית
- ההפרש = הסכום הכולל, בניכוי תקרת הקצבה המזכה החודשית

(המשך)

- אם הסכום הכולל נמוך מתקרת הקצבה המזכה – הקצבה החודשית תהנה מפטור של 35%.
- אם הסכום הכולל גבוה מתקרת הקצבה המזכה – הפטור החודשי לקצבה יופחת בסכום של:

ההפרש x הקצבה המזכה החודשית
הסכום הכולל

מנגנון הפחתת המענק

- אם המענק התקבל לאחר תחילת קבלת הקצבה או בתוך 5 שנים לפני קבלתה הוא יובא במלואו (100%)
- אם המענק התקבל בין השנה ה- 6 ל- 15 שלפני תחילת קבלת הקצבה – מופחת ב- 10% לכל שנה החל מהשנה ה- 6

מיסוי היווני קיצבה ועדכון גובה הפטור לקצבה ולהיוון

על פי החוק כיום:

1. אפשרות היוון למי שקצבתו לא תפחת מקצבת המינימום (3850 ₪ צמוד למדד 3/2008) כ- 4,272 ב- 2011 .
2. היוון קצבה פטורה, פטור ממס עד 35% מהקצבה המזכה.
3. פטור על קצבה ניתן בהגיע העמית לגיל פרישה (67/64) או בהגיעו לגיל 60 (קצבה מוכרת)
4. קבלת פיצויים פטורים בתוך 15 שנים לפני תחילת קבלת הקצבה, עשויה לפגוע בפטור על הקצבה ולפגיעה ביכולת ההיוון הפטור.

הפתרון

בתיקון לחוק (צפוי), יגדל הפטור על הקצבה ב- 32% בהדרגה עד 2025, ולמרות ניצול הפטור על הפיצויים יוותר פטור לצורך היוון.

משיכה מקופת גמל משלמת לקצבה

מי זכאי להוון :

משיכת כספים מקופת גמל בידי עמית בקופת גמל שאינה קרן ותיקה תיעשה בדרך של הוון חלק מהקצבה... –

1. בהתאם לשיטת ההוון שנקבעה בתקנון הקופה, ובלבד שסכום הקצבה שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההוון לא יפחת מסכום הקצבה המזערי;
2. **אם פחת הסכום האמור מסכום הקצבה המזערי**, בהתאם לשיטת ההוון שנקבעה בתקנון הקופה, לפי שיעור מהקצבה **שלה הוא זכאי מהקופה** שלא יעלה על 25% ולתקופה שלא תעלה על חמש שנים.
3. משולמת לעמית פנסיה תקציבית או קצבה מקופה אחרת, יובא בחשבון גם סכום הקצבה או הפנסיה התקציבית כאמור, לצורך חישוב סכום הקצבה שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההוון.

משיכה מקופה לא משלמת לקיצבה

משיכה מקופת גמל לא משלמת לקצבה בידי עמית, (למעט משיכה של כספים ממרכיב הפיצויים), תיעשה רק באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה; הוראות פסקת משנה זו לא יחולו על משיכה של כספים ממרכיב הפיצויים וכן על משיכה בידי עמית שמתקיימים בו כל אלה:

1. הוא הגיע לגיל פרישת חובה;
2. סך הכספים בחשבונותיו בקופת הגמל שממנה נמשכים הכספים, ובקופות אחרות, אינו עולה על סכום הצבירה המזערי (כ- 88,000 ₪ בשנת 2011).
3. לא משולמת לו קצבה מקופת גמל שאינה קרן ותיקה או תקציבית, ואם משולמת לו קצבה כאמור סך הקצבאות המשולמות לו ..., עולה על סכום הקצבה המזערי (4,272 ₪ בשנת 2011).

הרפורמה במס

א. תיקון סעיף 9(16) – קצבת שארים תהיה פטורה ממס עד לגובה הקצבה המזכה – 7,990 ₪ לחודש.

ב. 1. הגדלת פטור בסעיף 9א – הפטור על הקצבה יגדל בהדרגה באופן הבא:

ב- 2011 (2012)	7%	סה"כ פטור 42% מ- 7,990 ₪
ב- 2016	7%	סה"כ פטור 49% מ- 7,990 ₪
ב- 2020	3%	סה"כ פטור 52% מ- 7,990 ₪
ב- 2025	15%	סה"כ פטור 67% מ- 7,990 ₪

2. הפטור כאמור יחושב מהתקרה ללא קשר לגובה הקצבה – מטיב עם בעלי קצבאות נמוכות.

3. קביעת מקדם בסיסי (195) לצורך חישוב שוויו של הפטור בגיל הפרישה.

$$\text{לדוגמה: } 1,043,893 \text{ ₪} = 195 * 5,353 = 7,990 * 67\%$$

הרפורמה במס - המשך

4. שינוי נוסחת השילוב – כך שקיזוז הפטור בקצבה יבוצע ע"י הפחתת "המענקים הפטורים" שקיבל בגין שנות עבודה מעל גיל 35.
- "המענקים הפטורים" – המענק הפטור צמוד למדד ומוכפל ב- 1.5.
- גם לאחר קיזוז מענק בסכום הפטור המלא – נותר חלק מהותי מתוספת הפטור בשיעור עולה של עד 32%.
- נשים מופלות כאן לטובה מכיוון שאצולן לוקחים רק 29 שנות מענק פטור עד גיל הפרישה בעוד שאצל הגבר 32 שנות מענק פטור.
5. שינוי לרעה בהגדרת קצבה מוכרת – היא תכלול רק סכומים הבאים:
הפקדות ע. עצמאי שמעבר להטבות המס.
- הפקדות עובד מעביד בגין שכר שמעבר ל- 4 שמ"ב ורק משנת 2000.
6. פטור מוחלט לקצבה מוכרת.
7. היוון פטור לקצבה מוכרת, למעט 20% מס על רווחי ההון.

הרפורמה במס - המשך

- ג. תיקון סעיף 9ב – מתן פטור ממס לקצבת שארים שאינה ממעביד או מקופת גמל.
- ד. תיקון סעיף 32(9) – חברת מעטים תוכל לקזז כהוצאה תשלום למרכיב תגמולים עבור בעל שליטה עד לשיעור הקבוע בחוק כמו לעובד שכיר. המגבלה של היום תישאר ביחס להפקדת מרכיב הפיצויים בלבד.
- ה. תיקון סעיף 87 – ביטול קנס השבירה בשיעור 35% למקרים של היוון בהתאם לחוק.
- ו. תיקון סעיף 8(ג) – מתן אפשרות פריסה להפרשי קצבה בדומה להפרשי שכר (עד 6 שנים לאחור).

המלצות ועדת טרכטנברג - מיסוי

1. ביטול מתווה המס הישיר הפוחת.
2. העלאת מס מדורגת – 2012 -46%, 2013 – 47%, 2014 – 48%.
3. 2% היטל מס על הכנסות מעל מיליון ₪ בשנה.
4. העלאת מס החברות – 2012 -25%, 2013 – 26% (בכפוף לצרכים).
5. ביטול תשלומי הביטוח הלאומי מעל 5 ש"מ
6. העלאת מס על רווחי הון ודיבידנדים מ- 20% ל- 25% ולבעל עניין מהותי ל- 30%.
7. העלאת תשלומי מעסיק לביטוח לאומי ב- 1.6%
8. מתן 2 נקודות זיכוי לאב לילד עד גיל 3 (עבור כל ילד)